

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.15. Stans retro secus pedes eius. Christi sequelam intendit, vt ouis illius: baiulans sibi crucem pœnitentiæ: per hanc tuam examina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

§. 15. Stans retro secus pedes eius. Christi sequelam intendit, ut ovis illius: baiulans sibi crucem penitentia: per hanc tuam ex-
mina.

Attende secundum iudicium quod Christus omnibus suis imposuit. *Sequuntur me.* Est Christus ut diximus heri primus predestinatus, & omnium caput predestinatorum, eorumque exemplar, quem Pater æternus posuit imaginem, cui se conformarent quemque imitarentur quocumque saluandi sunt: idcirco ait: *Primogenitus in multis fratribus.* Illius hæc vox *Isa. 2. 12.* est: *Venite post me. Qui sequitur me non ambulat in tenebris, sed habebit lucem vitæ.* Est Magdalena ovis Dei atque ut talis inquit D. Petr. Chrysol. se statuit à tergo illius: *Stans retro.* q. d. Tua Domine sequi contendo vestigia. Vique modo semitas secuta sum Satanæ, meas ambulavi voluptates, viam percurri perditionis: nunc autem dirigere pedes meos exopto & in eo collocare, qui vera rectaque est via, qui de seipso testatur: *Ioan. 14. 6.* *Ego sum via:* cuiusque passus sequi propono qui recta tendit in cælum, eoque animas ducit, ut dicere possim cum Iob: *Vestigia eius secutus est pes meus.* Accessit igitur non ad caput, sed ad pedes, inquit D. Augustinus, *Et quæ diu male ambulauerat, vestigia vestra quærebat.* Addamus D. Pe. Chrysol. *Stans retro ut Christi vestigijs innixa percurreret per viam vitæ quæ per viam cucurrerat mortis.* Modus sequendi Christum is est quem ipse nobis declarat, scilicet abnegando seipsum & propriam tollendo crucem: *Si quis vult venire post me abneget semetipsum & tollat crucem suam & sequatur me.* Expende verbum *Crucem suam:* etenim quisque suam habet propriam sibi convenientem, & illa quæ propria est peccatori, vera est penitentia. Hanc nostra tollit peccatrix, sibi que auxiliat adeo sceleribus suis cuiusque congruam, ut omnes nos peccatores admoneat, qualiter eam suscipiamus, & singulis nobis, ut opinor illam Dominus digito demonstrat dicens nec interrogatus, id quod Simoni dixit: *Vides hanc mulierem?* Erat Christus magister omnium eminentissimus omnesque docturus, atque ut talem omnes accedebant instruendi in eo quod illos scire cõveniebat. Apostoli non ignorantes orationis necessitatem, ut scirent qualiter illam facerent, illum conveniunt interrogando. *Domine doce nos orare.* Docuit illos atque: *Sic orabit: Pater noster, &c.*

Accedite illum adolescens affatim dines suæ salutis avidus, eumque interrogat: *Magister bone Matth. 23. 12.* *quid faciendo vitam æternam possidebo?* Cui Dominus. *Si via ad vitam ingredi, serua mandata.* Desiderat viam compendiosam scire tantæ gloriæ eumque de modo percunctatur: & illi respondet, hoc ipse ageret: omnia a no: e eius defereret, suaque pauperibus opes largiretur. Omnes accedebant ut docerentur ab eo in iis quæ erant illis maxime convenientia. Quibus magis convenit doceri quam nobis peccatoribus. quomodo nos à peccato liberabimus? Quæ ratione divinam placabimus iram? Qualiter ex habi aculis dæmoniorum, nos ipsos templa faciemus Spiritus S. Quis modus egrediendi de diabolica servitute? Quis nos docebit methodum solvendi tanta & tam imensa debita, qualia sunt nostrorum scelerum infinita? Respondet nobis, per veram penitentiam: Quia verò hæc nobis dicendo generaliter, minime nobis videtur satisfactum, & quasi ab illo quærere temus, ut doceat nos qualiter sit faciendæ: digito extendit nobisque loquitur: *Vides hanc mulierem?* Illam intueret: ad hoc enim illam tuis obijcio spectandam oculis, ut tibi sit magistra. Diximus non perfecte impletam esse minus præceptoris si solis verbis theoreticam doceat, nisi cum illis quædam adferat indicia, in quibus præctica videatur exercitata.

Magister optime hæc theoreticam quam nos doces in materia de penitentia, præbe illam nobis in praxi & exemplo, ut eam facilius addiscamus. Placet: *Vides hanc mulierem?* Siquidem Christus exemplar est omnium virtutum quas exercere nobis convenit, nobisque dixit: *Exemplum dedi vobis: ut quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis:* dicere tamen possemus, quod in quantum nunquam fuit peccator, seipsum nunquam nobis dedit exemplum eius quod convenit facere peccatoribus. Et licet respondere posset, quod siquidem propria nulla habnerit peccata, tamen omnia sibi imposuit aliena, & pro iis penitentiam suscepit quasi fuissent propria, tot genera peccatorum, ut dicendum erit die Lunæ, quibus sufficienter instruitur, quam penitentiam & qua ratione debeat eam facere peccator pro suis flagitijs: quandoquidem tantam suscepit pro alienis: ad maiorem tamen instructionem nobis vult exemplum proponere penitentia: scilicet hanc mulierem, quam movet ut inspicimus. Scire desideras o peccator qualiter tibi sit agenda penitentia: *Vides hanc mulierem?* Idcirco Evangelista omnia sigillatim enumerat nostris oculis: omnes illius obijciens actiones: quatenus

tenus illas videntes exteriores, & per eas interiores animæ illius intelligentes, penitentiam agere discamus.

III. Penitentia debet esse probata & examinata.

De hac materia admodum fusè scripserunt Diu. Cyprian. in lib. cui titulus *De lapsis*, & Diu. Ambros. in duobus de penitentia & alio particulari quem de eadem materia composuit, & ambrosiatus Tertullianus cui Cyprianus plenis buccis titulum nomenque dedit Magistri, qui alium librum de eadem materia composuerat: supponunt igitur hoc primum quod Tertullianus in ea ponit vt fundamentum. Nempe; sciat peccator non qualibet penitentia Deo satisfieri, sed ea quæ probata est, si quando debitum soluis in nummis Regalibus eo tempore quo multi falsi & supposititij introducuntur, qui illos recipit non sibi satisfacit nisi eos examinet, & aliquando ad cotem approbet: quanto minus tibi credendum, quod Deus sibi credat satisfactum, quando ad illum accurrit cum penitentia illi satisfactorius, si prius probata non sit & examinata cum ita sit quod sunt tot deficientes imo falsi.

TERTVL. *Id. de penit. c. 6.* *Sed ergo qui vendunt inquit Tertullianus prius nummum quo paciscuntur, examinant ne falsus, neue rufus, ne adulter, etiam Dominum credimus penitentia probationem prius inire, tantam nobis mercedem, potemus scilicet vita concessurum.*

IV. Similitudo. *Lib. 2. de penit. c. 1.* *Gant. 5. 5.* *Jam milites expendimus quod nobis de sacro lego illo Rege Antiocho refert Spiritus Sanct. Grauiissima fuerunt illius scelera, quando quidem ipsi Deo bellum intulerit, templo eius & populo, seruos illius morte durissima interimens, nominationem autem septem illos fratres Machabæos, inhumanis adeo cruciatibus vt quicumque audierit, tinnant ambæ aures eius, vt in SS. litteris competimus, quibus enarrandis amplè expendit capitulum. Cum iam toto nequitiarum suarum furore raperetur, iniecti illi Deus manû, grauiissima cum proferens infirmitate & dolore visceru inolerabili, exumpentibus vndique verbibus, quibus per momenta singula consumebar, fetorem exhalans adeo grauem vt nec ipse seipsum ferre posset. Illo igitur flagro percussus, in se seueretur & enormia sua cognoscens delicta, ad*

penitentia lamenta confugit. *Hinc capit ex gra. 2. Mach. 9. us superbia deductus ad agnationem sui venire, diu. 11. na admonitus plaga, per momenta singula doloribus suis augmenta capientibus: Et cum nec ipse iam factorem suum ferre posset: ita iniustum est subditum esse Deo. O quanta penitentia, si spectes exteriora, Dauidem antecurrit: quia primò cepit à seclerum suorum confessione, & protestatione iustè luere se, deinde conuersus ad Deum lacrymis cepit diuinam eius implorare misericordiam, peccatus suum repetito sæpe verbere contundens, passus se culpæ reum quam agnoscebat, cuius iam penitebat, se satisfacturum protestans, restituyendo in integrum quæcumque damna intulisset, spondensque de futuro vitæ correctionem: nec non promittens quod animo non ficto sed serio diuino se consecraret famulatu, cuiusque perpetuus foret præco misericordiarum, quodque nemo tanto studio diuina conaretur sacrificia cultumque promouere: Hoc nedum solis dicebat verbis, sed in super promissis affirmabat & iuramentis, imo scedulam conscribebat, in qua se ipsum ad talia obligabat. Vt autem pateret hæc solis non insistere verbis, iam in ipso instanti ipso opere damna sæpe illata cepit retarcire. Ipsum Spiritus S. talem nobis obicit & talia promentē verba vt grauiora dicere non potuisse videatur, nec magis significatiua, maxime omnium quos vidit mundus contritum proponendo penitentem. His non obstantibus assent quod his actibus inhærens qui veram videbantur sapere penitentia à diabolo raptus æternum interierit: quia talis non fuit sed apparens, ficta, & adultera, vt aliàs ex D. Thom. declarauimus.*

3. p. 9. 86. *Perpendit Diuus Chrysostr. quod D. Paulus ar. 1. ad 1. scribit ad Hebræos hortatur illos vt sibi cauerent ne forte, quod Esau contigit, ipsos apprehendat Quid Esau contigit? In tantam prolapsus est vanitatem & insipientiam, vt maioratum ex natura illi debitum illustrissimæ & diuissimæ familiae patris sui Isaac lentis edulio distraherit: penitentem deinde damnum suum aduertens, factique portans, effusus lacrymis & singulibus egit penitentiam, quæ tamen illi minime profuit, nec culpæ consecutus est indulgentia: Profanus Esau qui propter unam escam vendidit primogenita sua. Scitote enim, quoniam postea cupiens beneuolare benedictionem, reprobus est: non enim inuenit penitentia locū, quamquæ cum lacrymis inquisisset eā. Vocat illum profanum, quia maioratus ille quem vendidit, nedum bona continebat temporalia, sed etiam dignitatem spirituales sacerdotij in lege naturæ primogenituræ dedicatam. Malum*

appre-

apprehendit, quod fecerat, penituit, egit penitentiam tam amata. effudit lacrymas, tremul- que edidit insolitas, quoad exteriora ex intimo cordis affectu, qualiter nobis Moyles describit: *Irrugit clamore magno, viden illum? Quales illæ lacrymæ? Qui peccator quæ suspiciat? Sit igitur tibi in comperto hanc illi non profuisse, penitentiam & à Diabolo raptam ad tartara ut reprobatur. Sciote, quoniam reprobatus est, & non inuenit. Et Stupet D. Chryfost. & ait: quid hoc rei. Penitentiam lacrymis, gemitibus, & suspirijs ornatam quæ de corde dixeris emanare, nequaquam illi profuisset. Quid hoc est? Expellit ne penitentiam? Per hoc an virtus deletur penitentia? Si seipsum condemnavit, si valde evulsit, cur non inuenit locum penitentia? An forsitan quedam peccata robur emittunt penitentia? An quod peccavit maiora, quam ut eorum possit agere penitentia? Minime gentium. Causam inquiris? Quoniam non quomodo oportuit.*

Gen. 27. 34.

VII. Nō omnes penitentia veræ sūt.

D. Amb. Lib. 2. de pecc. ca. 10. Tom. 1.

VIII. Admonitio ad presbiteros & diaconos Romanos peccatores protestatur ne statim perfectam suam arbitrentur esse penitentiam: quia sæpe

crederent sufficientem, & maximopere falleren- confessatur: deinde graviter movet confessarios: eorum munus esse sedulo penitentes examinare & notare quod sæpe qui faciles sunt in illis absolvendis & se mites ostendunt, qualibet contenti penitentia, nedum illo: non absolvent sed decipiunt, & quos crederes absolutos ab illis dimitti, delusi revertuntur: ipsi verò coram Deo deluduntur: Non oritur lapsus (verba sunt D. Cypri) D. Cypri. Sed per Dei offensam magis impellitur ad ruinam. Epi. 11. ad Irrita & falsa pax periculosa dantibus, & nihil ac- Marijres cipientibus pro futura. Eadem verba repetit D. & Conf. Ambr. in multos invehens, qui ioco suscipientes & Epist. penitentiam, ilico volunt absolvi. Audiamus il. 12. ad fratrum: Hi non tam se solvere cupiunt, quam sacerdos. res non tem ligare: suam etenim conscientiam non exuunt, plene con- sacerdotis induunt. Quid igitur agam ut verum stantes & confidam meam esse penitentiam? Vides hanc mi. L. de lap- luerem. Inquit Saluator? illa etenim. Omnibus qui D. Amb. volunt penitentiam promereri, magisterium praestat. L. de pen- c. 8. & 9. Tom. 1.

§. 26. Stans, Penitentiam animo suscipit ro- busto: nec enim ad illam debet esse in nor, quam sicut ad culpam, in quo imitatio est Hiel de Bethel.

Actiones illius diligenter expendamus eū enim illas Evangelista sic sigillatim notis obijciat oculis, omnes nostræ militat instructioni. Hæc ea prima est: Stans, quam communiter auctores explicant quod d. stetit retro à tergo Domini. Iudæi ad convivium mensas erigebant altiores & in illis mappas extendebant, Quales connive verò circumcirca recumbebant super fuerint lectulos unde quasi prostrati iacebant versa facie misal- ad mensam, pedes habentes defotus, Hæ mensæ daorum aliquando altiores erant & credunt nonnulli, quod in domo Pharisæi, ubi Christus aderat convivia, tā alta esset ut recumbens foris pedes protrudens, tam altos eos haberet ut Magdalena ad illos accessura erecta steterit. Dicunt hoc ut vim verbi Stans saluent, quod videtur illis non posse verificari, nisi intelligendo, quod erecta in pedes steterit. Ceterum opinor ego quod tam alta non fuerit mensa: si namque ita fuisset, non congruè disposita foret ad defendenda cibi potusque scircula, illis tam altè recumbentibus, si tantum accedere posset, qui circuibat illam, ad pedes usque conuuantium.

Quod si convivium illud Assneri celeberrimis attendatur, notat Spiritus S. ipsos lectulos quibus convivia incubebant stratos fuisse super pavimentum.

